

Verslag Plantenwerkgroep 2024

De plantenwerkgroep heeft zich in 2024 weer prima vermaakt! Zoals elk jaar organiseerden we ook in 2024 weer excursies dichtbij huis én excursies op grotere afstand. We organiseerden drie excursies dicht bij huis en vijf verder weg. Net als altijd met de voor de plantenwerkgroep zo vertrouwde combinatie van leerzaamheid en gezelligheid.

Van al deze excursies is hierna een korte impressie te vinden maar een veel uitgebreider verslag met diverse foto's is op de website te vinden. Ook vindt u het aantal deelnemers, het aantal gevonden soorten en enkele bijzonderheden die we hebben gevonden. De volledige verslagen waren overigens ook al te lezen in de Ratelaar (nummers 162 en 163), één verslag moet nog worden gepubliceerd.

Net als elk jaar zijn de tijdens de excursies verzamelde gegevens weer ingevoerd met de app Vera, steeds inclusief coördinaten en vaak met de mate van voorkomen en foto's. Die gegevens worden vervolgens ge-upload en komen dan terecht bij FLORON en na kwaliteitscontrole in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Die gegevens worden gebruikt voor allerlei onderzoek, zoals onderzoek naar bedreigingen van wilde planten en voor advies over het beheer van wilde flora en gebieden.

Agnietenberg/ Bergklooster zaterdag 27 april 2024

De Vecht is een regenwaterrivier die ontspringt in Duitsland en van daar iets kalkrijk zand meeneemt, waarmee langs de rivier rivierduintjes gevormd worden. Het zand wat meegevoerd wordt is minder kalkrijk dan het zand langs bijvoorbeeld de IJssel en hierdoor is er ook een andere vegetatie ontstaan. Er groeit hier bijvoorbeeld de steenanjer en in de lager gelegen delen de lange ereprijs. Deze ereprijs is in Nederland alleen langs de Vecht, de Dinkel en de Dommel te vinden. De beschermde inheemse plant uit de weegbreefamilie bloeit in juli-augustus met prachtige hemelsblauwe eindstandige bloemtrossen. Weetje: De Vecht heeft de naam, volgens een sage, te danken aan prins Vechtan die rond het jaar 400 bij het oversteken van de rivier verdronken zou zijn.

Deelnemers: 7

Aantal soorten: 203

Bijzonderheden: rivierkruiskruid, gulden boterbloem, duifkruid, voorjaarsganzerik en voorjaarszegge

Vliegbasis Soesterberg, zaterdag 1 juni 2024

De excursie van deze dag stond eigenlijk pas later dit jaar op de planning. Maar vanwege de overvloedig gevallen regen en te verwachten natte omstandigheden in het Boetelerveld werd deze excursie verruild met die van vandaag! Het bleek een goede gok. Ooit was de vliegbasis bij Soesterberg in gebruik bij defensie. Inmiddels is het vliegveld deels natuurgebied geworden. De zandgrond zorgt ervoor dat er schrale en droge omstandigheden heersen, met de bijbehorende bijzondere plantensoorten. We hebben er de hele dag rondgezworven.

Deelnemers: 7

Aantal soorten: 281

Bijzonderheden: Torenkruid, kleine steentijm, rechte ganzerik

Barsbeker binnenpolder, donderdag 13 juni 2024

Het was al bijna de langste dag van het jaar, dus lekker lang licht als je 's avonds op pad gaat. De Barsbeker Binnenpolder ligt ten westen van Zwartsluis. De bodem is er venig en de grondwaterstand hoog, waardoor het een bijzonder gebied is voor weidevogels. Maar ook de flora is er fraai, met bijzonderheden als grote boterbloem en grote pimpernel. Alle reden dus om daar eens met de plantenwerkgroep op bezoek te gaan al ging de start wat trager dan gedacht als gevolg van de avondvierdaagse in Kampen, en zie dan maar eens bij het afspreekpunt bij het gemeentehuis in Kampen te komen. Maar het kwam dus goed.

Deelnemers: 5

Aantal soorten: 157

Bijzonderheden: Grote pimpernel. Grote boterbloem

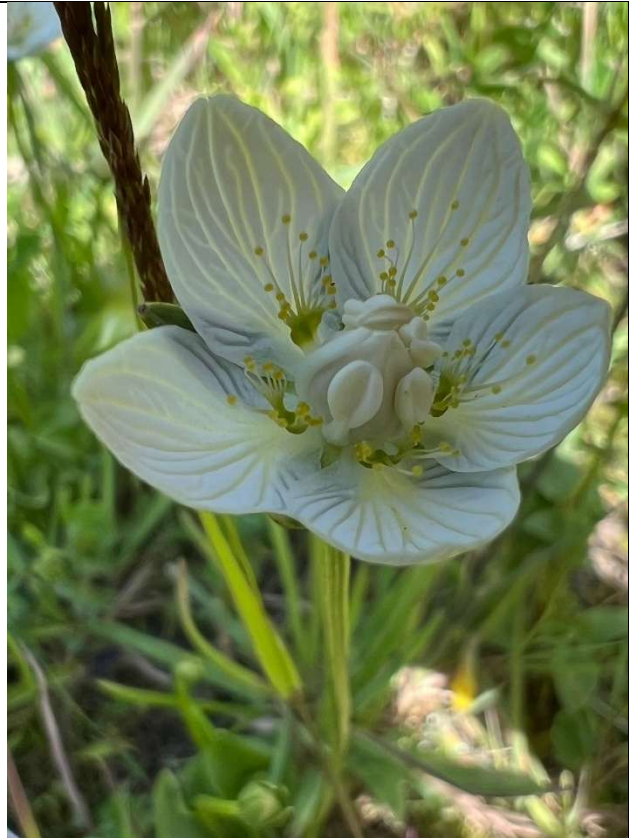
Kennemerstrand bij IJmuiden, zaterdag 29 juni 2024

Het Kennemerstrand ligt langs de kust bij IJmuiden en is ontstaan na verlenging van de pieren langs het Noordzeekanaal. Daardoor veranderden zeestromingen en ontstond een zandvlakte. De gemeente Velsen gebruikte een deel daarvan voor horeca en aanleg van een jachthaven. Als natuurcompensatie werd het Kennemermeer uitgegraven en ontstond het Kennemerstrand. Het gebied beschermt het Nationaal Park Kennemerland. Het is een relatief nieuw natuurgebied van ca. 50 hectare.

Deelnemers: 6

Aantal soorten: 242

Bijzonderheden: honingorchis, bijenorchis, moeraswespenorchis, parnassia en nog véél meer

Schokland, donderdag 4 juli 2024

De afwisseling van keileem, zand op andere plaatsen en de overgang naar de lagere Noordoostpolder leverden de nodige variatie op. Hoewel we geen echt spectaculaire plantensoorten vonden is de keileembult die Schokland in feite is toch een bijzondere excursiebestemming. Langs de rand van Schokland heeft men in de loop van de jaren het waterpeil flink verhoogd, waardoor de kans dat Schokland nog verder wegzakt in de polder is afgenomen. Schokland is vanwege de unieke combinatie van cultuurhistorie en natuur op de werelderfgoedlijst van UNESCO geplaatst!

Deelnemers: 8

Aantal soorten: 132

Bijzonderheden: geen, wel genoten van valse voszegge, rode kornoelje en blaartrekkende boterbloem

Binnenveldse Hooilanden bij Wageningen, zaterdag 13 juli 2024

Dit open gebied tussen Wageningen, Veenendaal en Ede was altijd een intensief agrarisch gebruikt gebied, het zogeheten Binnenveld. Slechts op enkele plekken waren er nog vrij kleine schraalgraslandjes te vinden die lieten zien hoe het hele gebied er ooit uitzag.

Sinds een aantal jaren is het natuurlijk beheerde gebied langs de Grift echter flink uitgebreid. De voedselrijke toplaag is afgegraven en de waterstand werd op de hoogte van het maaiveld gebracht. Hierdoor werd de bodem verarmd en kon de biodiversiteit toenemen. De vegetatieontwikkeling werd verder bevorderd door maaisel uit de oude schraalgraslandjes over het gebied te verspreiden.

Deelnemers: 6

Aantal soorten: 233

Bijzonderheden: kleverige ogentroost, klokjesgentiaan, blauwe knoop, gevleugeld hertshooi

Boetelerveld, zaterdag 31 augustus 2024

Het Boetelerveld is een Natura 2000-gebied, het enige overgebleven natte heidegebied in Salland. De vegetatie bestaat uit vochtige heide, blauwgrasland, heischraal grasland, jeneverbesstruweel en bomen. Hierdoor groeien er zeldzame planten als beenbreek, moerasrolklaver, blonde zegge, orchideeën en melkviooltje. Er liggen twee natuurlijke heideplassen in het gebied en er zijn kleinere poelen waarin zich onder andere kamsalamanders voortplanten. Dat klinkt interessant. Achter de kapschuur langs, omdat de nieuwe grazers niet verstoord mogen worden, lopen we door een stukje bos. Het bosje is een paradijs voor vogels en besseneters. Langs meidoorn, wilde lijsterbes, hulst, sporkehout, Amerikaanse vogelkers en krentenboompje lopen we het gebied in. Een open heidegebied, onder een blauwe lucht met fraaie wolkenpatronen en omzoomd door bossen. Er heerst een opvallende stilte voor zo'n klein gebied. Alleen een raaf laat zich krassend horen "kroa-kroa".

Deelnemers: 4

Aantal soorten: 185

Bijzonderheden: pilvaren, klokjesgentiaan, vlottende bies, moerashertshooi

Reevediep, donderdag 5 september 2024

Veel Kampenaren kennen het Reevediep inmiddels goed en onze natuurvereniging gaat er geregeld op excursie. Vooral de vogels later zich er goed bestuderen en er worden vaak bijzonderheden gezien. De visarend laat zich geregeld zien en de zeearend zien we er zo vaak dat het bijna gewoon begint te worden. De natuur in de nieuwe verbinding tussen de IJssel en het Drontermeer heeft zich snel ontwikkeld. Maar ook de flora is inmiddels het bestuderen waard. Je verwacht er zowel soorten uit het rivierengebied als soorten die vooral langs de randmeren voorkomen. De ontwikkeling van de vegetatie gaat logischerwijs langzamer dan die van de vogelwereld maar inmiddels kom je toch de eerste bijzonderheden tegen. In 2023 verschenen al onder andere naaldwaterbies (die kenmerkend is voor het rivierengebied) en veldgerst, een best bijzondere grassoort, maar misschien zouden we nu dus ook andere soorten kunnen vinden.

Deelnemers: 5

Aantal soorten: 101

Bijzonderheden: welriekende ganzenvoet

Millingerwaard, zaterdag 21 september 2024

De Millingerwaard vormt een onderdeel van de Gelderse Poort. Het is een herinrichtingsproject waarbij geulen zijn gegraven voor meer waterveiligheid en een betere water- en natuurkwaliteit. De rivierdynamiek is daardoor weer terug. Het is nu een zeer afwisselend uiterwaardengebied met oobossen, moerassen, kruidenrijke graslanden, plassen en rivierduinen. Het terrein wordt 'beheerd' door wilde paarden en Galloway runderen. Ook bevers verrichten er vele nuttige (natuur)werken.

Deelnemers: 6

Aantal soorten: 243

Bijzonderheden: klein vlooienkruid, slanke mantelanjel, grote tijm, peperkers enzovoorts

Besluit

De plantenwerkgroep is een van de bloeiende werkgroepen van onze natuurvereniging en daar zijn we best trots op. We willen dat dus graag vast proberen te houden. Wist u dat de plantenwerkgroep al 25 jaar excursies organiseert? In die lange periode werden maar liefst 170 excursies georganiseerd! Op zoek naar een verslag? Sinds ongeveer 2009 staan bijna alle excursieverslagen in de Ratelaar. En op de website zijn bijna alle (ruim 100!) verslagen van de excursies sinds 2011 te vinden. Klik op de website maar eens op 'archief' en daarna op 'planten', tik eventueel een excursiebestemming in het zoekvenster en laat u verrassen! Er ontbreken nog een paar verslagen; daar wordt nog aan gewerkt.

Toch zijn er ook nog wel verbeteringen mogelijk. We zijn een leuke club mensen (dat vinden we in elk geval zelf 😊) maar enige versterking zou ook goed zijn: de plantenwerkgroep telt inmiddels zo'n tien vaste of geregelde excursiedeelnemers. Een aantal dat elk jaar weer iets toeneemt maar er mogen best nog wel mensen bij!

Binnenkort gaan we weer een mooi excursieprogramma voor 2025 voorbereiden. U bent als vanouds van harte welkom om ook mee te gaan!

Namens de plantenwerkgroep, Niels Jeurink, 17 januari 2025

Foto's: Gonny Sleurink, Heleen Strikkers, Cor Nagelmaeker, Niels Jeurink